

ALARMOWANIE I OSTRZEGANIE LUDNOŚCI.

Inspektor ds. obrony cywilnej

Ludzie od najdawniejszych czasów starali się wzajemnie informować o grożących niebezpieczeństwach. Umożliwiało to odpowiednio wczesne przygotowanie obrony lub schronienia.

Strach w chwili wystąpienia zagrożeń może wywoływać paniczne zachowania, które zwiększają liczbę ofiar. Wcześniejsze przygotowania, wsparte współdziałaniem ludzi, przyczyniają się do zminimalizowania strat.

Samoobrona powszechna to termin z zakresu teorii wojskowości określający oddolną formę obrony narodowej (system obrony narodowej dzieli się na dwie części: cywilną i wojskową), polegającą na samorzutnym, trwałym lub doraźnym organizowaniu się ludności cywilnej w miejscu zamieszkania, dla przeciwstawienia się zagrożeniom życia, mienia i środowiska. Zagrożenia te mogą wynikać zarówno z działalności ludzkiej, jak i z przyczyn naturalnych.

Rozdział 4

Powszechna samoobrona ludności

Art. 168. 1. Osoby posiadające obywatelstwo polskie, zdolne ze względu na stan zdrowia, podlegają obowiązkowi szkolenia ludności w zakresie powszechnej samoobrony.

2. Szkolenie ludności w zakresie powszechnej samoobrony ma na celu przygotowanie do samoobrony przed środkami masowego rażenia oraz innymi działaniami nieprzyjaciela.

3. Szkolenie ludności w zakresie powszechnej samoobrony przeprowadza się w formie zajęć podstawowych lub ćwiczeń praktycznych.

4. Ćwiczenia praktyczne mogą polegać również na udziale w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwaniu ich skutków.

Informowanie ludności o możliwych zagrożeniach dla ich zdrowia i życia, mienia i środowiska oraz ostrzeganie i alarmowanie w sytuacjach zagrożeń jest obowiązkiem organów ochrony ludności i polega na przekazywaniu informacji, w tym także w formie komunikatów ostrzegawczych i alarmowych, o możliwości wystąpienia zagrożenia, przewidywanym rozwoju sytuacji, sposobach zapobiegania i postępowania w przypadku jego powstania.

Celem informowania, ostrzegania i alarmowania ludności jest stworzenie mieszkańcom i użytkownikom terenów zagrożonych warunków umożliwiających podjęcie – jeszcze przed nadejściem sytuacji kryzysowej – działań, zmniejszających zagrożenie życia i zdrowia ludzi oraz ograniczających – na ile to możliwe – straty materialne.

W celu zapewnienia właściwego stopnia zrozumienia przez ludność przekazywanych informacji w ramach ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach, właściwe służby obrony cywilnej, służby, inspekcje, straże oraz inne podmioty realizujące zadania z zakresu ochrony ludności miasta Katowice opracowują oraz dystrybuują wśród mieszkańców odpowiednie tabele sygnałowe, instrukcje, poradniki, ulotki, plakaty, itp. na temat postępowania w przypadku zaistnienia zagrożeń.

Do obowiązków obywateli należy znajomość sygnałów alarmowych i zasad postępowania po ich usłyszeniu. Słyszając dźwięk syreny alarmowej zazwyczaj kojarzymy jej sygnał z powstaniem pożaru. Faktycznie, pożar jest najczęstszym powodem włączania syren. Ale syreny używane są także do innych celów.

Historia syren alarmowych.... Pierwszych syren zaczęto używać na początku ubiegłego wieku. Były to mechaniczne syreny rotacyjne, które służyły do ostrzegania ludności przed zbliżającą się groźbą ataków lotniczych w czasach wojny. Swym kształtem przypominały blaszany grzyb. Później powstał pomysł, że syreny można wykorzystywać nawet w czasach pokojowych, do ostrzegania przed jakimkolwiek zbliżającym się zagrożeniem, na przykład przy pożarach, trzęsieniach ziemi, powodziach, ulatnianiu gazów trujących i innych katastrofach przyrodniczych i ekologicznych.

Alarmowanie i powiadamianie o zagrożeniach jest jednym z najważniejszych zadań realizowanych w ramach przedsięwzięć ochrony ludności i obrony cywilnej.

Za prawidłowe jego funkcjonowanie odpowiadają:
Minister Obrony Narodowej we współdziałaniu z **Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji**, **Ministrem Zdrowia**, **Ministrem Infrastruktury i Budownictwa** oraz **Ministrem Środowiska**.

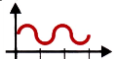

Wykrywanie zagrożeń oraz ostrzeganie i alarmowanie ludności jest realizowane w ramach **Systemu Wykrywania i Alarmowania (SWA)**, który przygotowuje się w czasie pokoju, a rozwija w razie zaistnienia nadzwyczajnych zagrożeń ludzi i środowiska w czasie pokoju lub podczas **podwyższania gotowości obronnej państwa**, tworzony w obronie cywilnej (jako formacje OC). Realizowane jest wg rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach (Dz. U. 2013 r, poz. 96).

RODZAJE SYGNAŁÓW ALARMOWYCH I KOMUNIKATÓW OSTRZEGAWCZYCH

POWSZECHNIE OBOWIĄZUJĄCYCH NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Podstawa prawna: § 10.1. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 roku w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach (Dz.U. 2013 r. poz. 96).

SYGNAŁY ALARMOWE

SPOSÓB OGŁOSZENIA ALARMU			
LP.	RODZAJ ALARMU	AKUSTYCZNY SYSTEM ALARMOWY	ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU
1	Ogłoszenie alarmu 	- Ciągły modulowany dźwięk syreny w okresie trzech minut - Następujące po sobie sekwencje długich dźwięków sygnałów dźwiękowych syren, pojazdów, gwizdów, trąbek lub innych przyrządów na sprężone powietrze.	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga ! Uwaga ! Uwaga ! ogłaszam alarm (podać przyczynę, rodzaj alarmu itp.)..... dla
2	Odwolanie alarmu	- Ciągły dźwięk syreny w okresie trzech minut 	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga ! Uwaga ! Uwaga ! odwołuję alarm (podać przyczynę, rodzaj alarmu itp.)..... dla

KOMUNIKATY OSTRZEGAWCZE

SPOSÓB OGŁOSZENIA KOMUNIKATU				
LP.	RODZAJ KOMUNIKATU	AKUSTYCZNY SYSTEM ALARMOWY	ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU	SPOSÓB ODWOŁANIA KOMUNIKATU
			AKUSTYCZNY SYSTEM ALARMOWY	ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU
1	Upowiedzenie o zagrożeniu skażeniami 		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga ! Uwaga ! Osoby znajdujące się na terenie około godziny minut może nastąpić skażenie (podać rodzaj skażenia) w kierunku (podać kierunek)	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga ! Uwaga ! Odwołuje upowiedzenie o zagrożeniu(podać rodzaj skażenia) dla
2	Upowiedzenie o zagrożeniu zakażeniami 		Formę i treść komunikatu upowiedzenia o zagrożeniu zakażeniami ustalają organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga ! Uwaga ! Odwołuje upowiedzenie o zagrożeniu(podać rodzaj zakażenia) dla
3	Upowiedzenie o kłęskach żywiolowych i zagrożeniu środowiska		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Informacja o zagrożeniu i sposobie postępowania mieszkańców..... (podać rodzaj zagrożenia, spodziewany czas wystąpienia i wytyczne dla mieszkańców)	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga ! Uwaga ! Odwołuje upowiedzenie o zagrożeniu (podać rodzaj kłęski) dla

POSTĘPOWANIE PO OGŁOSZENIU SYGNAŁÓW ALARMOWYCH I KOMUNIKATÓW

Jednym z przedsięwzięć Obrony Cywilnej jest tworzenie systemów alarmowania, które mają ostrzegać ludność przed groźącym niebezpieczeństwem w celu umożliwienia jej ukrycia się w przygotowanych budowach lub pomieszczeniach ochronnych a także opuszczenia strefy niebezpiecznej.

Do ogłaszania (odwoływania) alarmów i komunikatów wykorzystuje się następujące urządzenia:

1. systemy alarmowe miast,
2. centralną oraz regionalne rozgłośnie Polskiego Radia i ośrodki Telewizji Polskiej,
3. radiowęzły radiofonii przewodowej,
4. syreny nie włączone do miejskich systemów alarmowych (syreny zakładów pracy, straży pożarnej itd.).

Sygnaly alarmowe oraz sposób ich ogłaszania i odwoływania przedstawia załączona tabela.

PAMIĘTAJ!

PO USŁYSZENIU SYGNAŁU ALARMOWEGO LUB KOMUNIKATU NALEŻY DZIAŁAĆ SZYBKO, ALE ROZWAŻNIE I BEZ PANIKI

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ :

1. PO OGŁOSZENIU ALARMU

- włącz radioodbiornik na częstotliwości radiostacji lokalnych;
- postępuj zgodnie z zaleceniami podanymi w komunikatach;
- wykonuj polecenia służb ratowniczych, władz i organów Obrony Cywilnej;
- przygotuj maskę przeciwgazową lub środek zastępczy;
- przygotuj wilgotne tampony na usta i nos do oddychania (najlepiej nawilżyć je roztworem wodnym sody oczyszczonej);
- wyłącz urządzenia gazowe i elektryczne, wygaś paleniska;
- uszczelnij okna pomieszczenia w którym się znajdujesz mokrym papierem lub szmatami;
- zabierz ze sobą dokumenty osobiste, odzież, zapasy żywności, wodę, indywidualne środki ochrony dróg oddechowych;
- zamknij okna i mieszkanie;
- udaj się w miejsce lub w kierunku wskazanym w komunikatach radiowych lub przez służby ratownicze, władze i organa Obrony Cywilnej;
- udaj się do najbliższego schronu lub ukrycia;

Jeśli znajdujesz się w miejscu publicznym:

- wykonuj polecenia służb ratowniczych, władz i organów Obrony Cywilnej.

2. KOMUNIKAT – UPRZEDZENIE O ZAGROŻENIU SKAŻENIAMI

- włącz radioodbiornik na częstotliwości radiostacji lokalnych;
- postępuj zgodnie z zaleceniami podanymi w komunikatach;
- wykonuj polecenia służb ratowniczych, władz i organów Obrony Cywilnej;
- wyłącz urządzenia gazowe i elektryczne, wygaś paleniska;
- zamknij okna i mieszkanie;
- udaj się w miejsce lub w kierunku wskazanym w komunikatach radiowych lub przez służby ratownicze, władze i organa Obrony Cywilnej;

Jeśli nie zdążyłeś opuścić mieszkania:

- uszczelnij okna pomieszczenia, w którym się znajdujesz mokrym papierem lub szmatami;
- przygotuj wilgotne tampony na usta i nos do oddychania (najlepiej nawilżyć je roztworem wodnym sody oczyszczonej);

Jeśli znajdujesz się w miejscu publicznym:

- wykonuj polecenia służb ratowniczych, władz i organów Obrony Cywilnej.

3. KOMUNIKAT – UPRZEDZENIE O ZAGROŻENIU ZAKAŻENIAMI

- postępuj zgodnie z zaleceniami podanymi w środkach masowego przekazu przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

4. KOMUNIKAT – UPRZEDZENIE O KLESKACH ŻYWIŁOWYCH I ZAGROŻENIU ŚRODOWISKA

- włącz radioodbiornik na częstotliwości radiostacji lokalnych;
- postępuj zgodnie z zaleceniami podanymi w komunikatach;
- zamknij okna i mieszkanie;

W wypadku awarii obiektu z toksycznym środkiem przemysłowym:

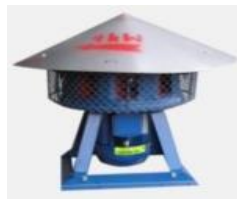
- wyłącz urządzenia gazowe i elektryczne, wygaś paleniska;
- zamknij okna i mieszkanie;
- uszczelnij okna pomieszczenia, w którym się znajdujesz mokrym papierem lub szmatami;

Jeśli nie zdążyłeś opuścić mieszkania:

- uszczelnij okna pomieszczenia, w którym się znajdujesz mokrym papierem lub szmatami;
- przygotuj wilgotne tampony na usta i nos do oddychania (najlepiej nawilżyć je roztworem wodnym sody oczyszczonej);

Jeśli znajdujesz się w miejscu publicznym:

- wykonuj polecenia organów Obrony Cywilnej, Straży Pożarnej i Policji.

W mieście Katowice funkcjonuje **Miejski Scentralizowany System Alarmowania DSP-50**, który obejmuje 47 urządzeń alarmowania, uruchamiane radiowo (w tym 26 elektronicznych). Jest to system bezprzewodowego-radiowego włączania/wyłączania, sterowania, kontroli i odczytu stanu technicznego punktów alarmowych (syren). Szpital Murcki Sp. z o. o. nie posiada własnego urządzenia alarmowania. W dzielnicy Katowice – Murcki zainstalowane jest urządzenia alarmowania: na budynku SP nr 48 – Syrena DSE- 600 (elektroniczna).

Uruchamianie systemu alarmowania miasta syrenami musi odbywać się zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 roku ws. Systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach.

(DZ. U. 2013 r. poz. 96).

Głównymi jednostkami systemu w mieście Katowice są dwie centrale alarmowe, rozmieszczone w profesjonalnych służbach ratowniczych i porządkowych na obszarze miasta, które gwarantują niezawodne działanie systemu.

Punktami, z których można uruchomić system alarmowania są:

Miejskie Centrum Ratownictwa (MCR) – stanowisko

Państwowej Straży Pożarnej;

Urząd Miasta Katowice – Wydział Zarządzania Kryzysowego.

Punkty alarmowe objęte radiowym systemem włączania, pozwalają w sytuacjach kryzysowych uruchomić pojedynczą syrenę, grupę syren lub wszystkie syreny, bez względu na miejsce ich lokalizacji na obszarze miasta.

System jest zintegrowany i dublowany za pomocą centrali alarmowej Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody Śląskiego, Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Syreny uruchamiane są w celu;
ogłaszania nw. sygnałów alarmowych:

- ▶ alarm – dźwięk ciągły, modulowany w okresie 3 minut, następujące po sobie sekwencje długich dźwięków, sygnałów dźwiękowych syren, pojazdów, gwizdków, trąbek lub innych przyrządów na sprężone powietrze;
- ▶ odwołania alarmu – dźwięk ciągły syren w okresie 3 minut.
- ▶ komunikatów ostrzegawczych:
- ▶ uprzedzenie o zagrożeniu skażeniami – powtarzana 3 krotnie zapowiedź słowna;
- ▶ uprzedzenie o zagrożeniu zakażeniami – formę i treść komunikatu ustalają organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- ▶ uprzedzenie o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska – powtarzana 3 krotnie zapowiedź słowna.

Komunikaty ostrzegawcze – słowne mogą być ogłaszane na powyższych zasadach jedynie przez nowoczesne elektroniczne syreny alarmowe, które zainstalowane są w 20 dzielnicach miasta.

ALARMOWANIE – polega na rozpowszechnianiu ustalonych sygnałów lub komunikatów o bezpośrednim niebezpieczeństwie klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska, skażeniach, nalotów z powietrza przez właściwe terytorialnie władze i służby, informujące ludność o zagrożeniu wymagającym natychmiastowego działania.

UPRZEDZANIE – jest to informowanie ludności o potencjalnym zagrożeniu, uprzedzanie stosuje się, gdy przewidywany czas do zaistnienia niebezpieczeństwa jest dłuższy niż 30 minut

OSTRZEGANIE – polega na przekazywaniu komunikatów i informacji o zagrożeniu atakami z powietrza oraz o skażeniach środowiska, w którym żyjemy. Informacje te przekazywane są przez organy wykrywające lub ustalające stan zagrożenia, organom odpowiedzialnym za uprzedzanie oraz alarmowanie ludności, w celu podjęcia działań zabezpieczających i ochronnych oraz instruujących o sposobach wykonywania tych działań.

Wykorzystanie sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych w ramach treningów i ćwiczeń systemu możliwe jest po ogłoszeniu tego faktu przez Prezydenta Miasta Katowice z 24 godz. wyprzedzeniem, w środkach masowego przekazu i sposób zwyczajowy przyjęty na danym terenie. Ogłoszenie powinno zawierać informację o zakresie i zasięgu terytorialnym prowadzonego treningu i ćwiczenia.

Obecnie funkcjonują i doskonalone są lokalne i krajowe systemy ochrony ludności przed możliwymi zagrożeniami. Zadania służb, straży, inspekcji oraz innych instytucji związane są przede wszystkim z przeciwdziałaniem niebezpiecznym zdarzeniom, wczesnym ich wykrywaniem, przedsięwzięciami zapobiegawczo–ochronnymi, w tym alarmowaniem i organizowaniem ewakuacji ludności, podejmowaniem działań ratowniczych, udzielaniem poszkodowanym pomocy medycznej.

Jak się zachować, gdy usłyszymy sygnał dźwiękowy ?

Mając wiedzę co one oznaczają należy – nigdy nie lekceważyć alarmu, natychmiast postępować tak jak nakazuje instrukcja.

Każdy z Nas chce czuć się bezpiecznie, każdy z Nas chce wiedzieć co zrobić w sytuacji wystąpienia niekorzystnego zdarzenia, które może zagrażać życiu, zdrowiu Naszemu lub naszych Bliskich.

Dlatego tak ważne są systemy ostrzegania i alarmowania ludności które stanowią istotny element bezpieczeństwa publicznego i zarządzania w sytuacjach kryzysowych.

KONIEC
DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

ROZUMIEM